

Czwarte Piętro

 INSTYTUT
PEDAGOGIKI
APS

Pismo Instytutu Pedagogiki
Nr 12(6)/2025

W numerze m.in.:

- Refleksje po szkoleniu
- Relacje z wydarzeń, w tym ze Święta Uczelni
- Kompas Kreatywności
- Felietony dra Marka Siwickiego i jego studentów

Spis treści

Tytułem wstępu...

Od Dyrekcji Instytutu Pedagogiki 3

Dzieje się

W telegraficznym skrócie 4

Za nami... 4

Święto Uczelni 9

Co słyszeć w Kompasie Kreatywności? 11

Innowacyjna metoda wspierania opiekunów
małych dzieci przez Video Interaction

Guidance..... 12

Z wizytą w świecie mediów 13

Ursynowski Festiwal Nauki 14

Pracownicy i studenci Instytutu Pedagogiki
na II Warszawskim Tygodniu Zdrowia

Psychicznego. Relacja z wydarzenia 15

Miniatura – Dam Radę!..... 16

Nasze publikacje 17

Studenckie Koła Naukowe..... 19

Studenckie Koło Naukowe Animatorów

Lektury APS BUKA..... 19

Glottodydaktyczne Koło Naukowe

„Psychlingo” 20

Koło Naukowe Seksuologii APS 21

Koło Naukowe Arteterapii „Arte” 21

Koło Naukowe Kultury i Edukacji

Matematycznej (SKKEM)..... 22

Spotkania w drodze

Co nas kręci oprócz bębna w palce? 24

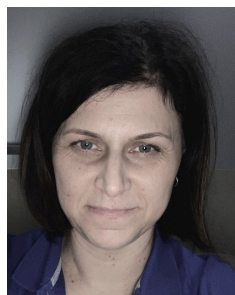
Wyścigi. Jak to – proste? 28

Latanie z dzieckiem 29

Kącik pani Dorotki

Ważne terminy 30

Zespół redakcyjny

Anna
Górka-Strzałkowska

Magdalena
Ostolska

Beata
Szurowska

Maria
Trzcińska-Król

Magdalena
Bogdańska-Maciak

Stali współpracownicy

Marek
Siwicki

Dorota
Gołuch

e-mail: 4pietro@aps.edu.pl

Od Dyrekcji Instytutu Pedagogiki

Szanowni Państwo,

powoli zamykamy kolejny rok akademicki. To dobry moment, by spojrzeć na to, co udało się osiągnąć i z satysfakcją przygotować się do wakacyjnego odpoczynku.

Za nami ważny proces, zakończyła się bowiem akredytacja kierunku pedagogika prowadzona przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Było to nie tylko podsumowanie naszej codziennej pracy, ale także szansa, by pokazać się z jak najlepszej strony. I rzeczywiście, udało się! Choć na ostateczną uchwałę PKA jeszcze czekamy, możemy być dumni z tego, jak wspólnie przeszliśmy ten proces.

Ostatnie miesiące obfitowały także w różne wydarzenia, szkolenia i warsztaty. Każde z nich było okazją do rozwoju, wymiany doświadczeń i zdobywania nowej wiedzy. Mamy nadzieję, że te spotkania zaowocują nowymi publikacjami, projektami i dalszymi współpracami.

Choć nadchodzące tygodnie przyniosą upragnione przez wszystkich chwile wytchnienia (lub nadrabiania zaległości, w zależności od preferencji 😊), już teraz spoglądamy w przyszłość. W nadchodzącym roku akademickim czekają nas dwie kolejne akredytacje oraz intensywne przygotowania do ewaluacji dyscypliny pedagogika. Mam nadzieję, że wszystko, co wypracowaliśmy do tej pory, pozwoli nam z powodzeniem zmierzyć się z tym, co przed nami.

Życzę Państwu spokojnego i bezpiecznego lata, pełnego inspiracji, ale i odpoczynku oraz zasłużonej satysfakcji z całorocznego wysiłku. Niech ten czas pozwoli na regenerację i nabranie sił przed kolejnym rokiem pełnym ambitnych planów i nowych możliwości. Zanim jednak udadzą się Państwo na wakacyjny wypoczynek, zachęcam do zapoznania się z zawartością numeru.

Z serdecznymi pozdrowieniami

Aleksandra Tłuściak-Deliowska

W telegraficznym skrócie

Zbliżamy się do upragnionego momentu w roku – wakacji. Za nami miesiąc intensywnej pracy: prowadzenia zajęć, badań, projektów, konferencji i wielu nieprzewidzianych wyzwań, które – jak to w naszej profesji – pojawiają się częściej, niż byśmy chcieli. Teraz nadchodzi czas, by zwolnić tempo. Letni odpoczynek, to konieczność. Regeneracja jest warunkiem sensownego działania – tak w pracy naukowej, jak i dydaktycznej. Niech to będzie czas prawdziwego wytchnienia, ładowania wewnętrznych baterii, ale i przestrzeni na myślenie nie podręcznikowe, refleksję, pasję i to, co często odkładamy na „po sesji”. Życzymy Wam spokojnych, inspirujących wakacji – takich, które napełnią Was świeżą energią na kolejny rok akademicki. Odpocznijcie. Naprawdę...

Za nami...

Tak się złożyło, że ostatni numer Czwartego Piętra wydaliśmy w grudniu, od tego czasu, wiele się wydarzyło w murach naszej Uczelni, a dokładnie w naszym Instytucie Pedagogiki.

Już 20 stycznia Pani Dyrektor Instytutu Pedagogiki zaprosiła na Instytutowe Seminaria „Wyzwania awansowania”, wokół zagadnień związanych z wymogami i procedurami w kwestiach awansu. Temat pierwszego spotkania: *Postępowanie habilitacyjne – wymogi prawne i merytoryczne* było dedykowane pracownikom badawczo-dydaktycznych ze stopniem doktora. Podczas tego spotkania swoją wiedzę i doświadczeniem podzielili się wybitni eksperci – prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski oraz prof. dr hab. Bogusław Śliwerski. Był również czas na pytania oraz dyskusję. Dodatkowo, prof. Bogusław Śliwerski zaprosił na indywidualne konsultacje dotyczące wniosków habilitacyjnych po seminarium. Kolejne seminarium z serii „Wyzwania awansowania” odbyło się 24 lutego o godz. 10.00 w sali 3213. Tematem seminarium była dalsza *analiza procedury postępowania habilitacyjnego*. 24 marca 2025 roku tematem następnego seminarium było: *Recenzowanie w postępowaniach awansowych: dobre praktyki, nieprawidłowości i nadużycia*. Rozważania dotyczyły problemów krytyki naukowej, a więc recenzowania wydawniczego monografii, artykułów, projektów i wniosków awansowych. Referat wprowadzający w dyskusję przedstawił prof. dr hab. Bogusław Śliwerski. Dyskusja koncentrowała się na następujących zagadnieniach:

- Czy system recenzowania awansów naukowych jest odporny na nadużycia?
- Jakie są najczęstsze problemy w recenzowaniu artykułów i monografii?

Instytutowe

SEMINARIA

z serii „Wyzwania awansowania”

7 KWIĘTŃIA • GODZ. 10.00 • SALA 3213

TEMAT SPOTKANIA:

Postępowania doktorskie: aspekty formalne, proceduralne i praktyczne

Podczas tego spotkania swoją wiedzą na temat aspektów proceduralnych związanych z postępowaniem o nadanie stopnia doktora podzielą się:

DR HAB. JAROSŁAW ROLA, PROF. APS
Pełnomocnik Rektor ds. Awansów Naukowych

DR KATARZYNA BŁACHNIO
Specjalista ds. Awansów Naukowych

DR HAB. ALEKSANDRA TŁUŚCIAK-DELIOWSKA, PROF. APS
Przewodnicząca Stałej Komisji Doktorskiej do przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika

INSTYTUT
PEDAGOGIKI
APS

- Jakie są konsekwencje nierzetelnych recenzji dla naukowców i instytucji akademickich?
- Jak zapewnić wysoką jakość recenzji naukowych?

Kolejne seminarium z cyklu „Wyzwania Awansowania”, podczas którego skoncentrowaliśmy się na postępowaniu o nadanie stopnia doktora odbyło się 7 kwietnia 2025 roku, godz.

10.00–11.20 s. 3213. Tematem spotkania było: *Postępowania doktorskie: aspekty formalne, proceduralne i praktyczne*. O procedurze nadania stopnia doktora w APS mówili:

- dr hab. Jarosław Rola, prof. APS – Pełnomocnik Rektor ds. Awansów Naukowych
- dr Katarzyna Błachnio – Specjalista ds. Awansów Naukowych
- dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, prof. APS – Przewodnicząca Stałej Komisji Doktorskiej do przeprowadzania czynności w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Spotkanie dedykowane było pracownikom z tytułem magistra oraz doktorantom. Ostatnie seminarium z cyklu „Wyzwania awansowania” w tym semestrze odbyło się 12 maja 2025 roku. Tym razem tematem spotkania było: *Postępowanie w sprawie nadania tytułu profesora: wyzwania, procedury i dobre praktyki*. Referat wprowadzający w dyskusję przedstawił prof. dr hab. Bogusław Śliwerski. W rozmowie udział wzięli prof. dr hab. Jarosław Gara, prof. dr hab. Stefan Kwiatkowski oraz prof. dr hab. Anna Odrowąż-Coates. Spotkanie było okazją do inspirowanej dyskusji i wymiany doświadczeń.

W dniach 17–20 lutego 2025 r. w murach Akademii odbyło się szkolenie doskonalące, dotyczące analizy danych jakościowych z wykorzystaniem programu MAXQDA. Szkolenie poprowadziły dr Natalia Banasik-Jemielniak z Zakładu Metodologii Badań Psychologicznych APS Instytut Psychologii oraz dr Paulina Zalewska z Zakładu Terapii Pedagogicznej i Badań w obszarze Procesu Uczenia się z Instytutu Pedagogiki Specjalnej. Uczestnicy szkolenia, również pracownicy Instytutu Pedagogiki, mieli okazję zgłębić tematykę zastosowania komputerowej analizy danych w badaniach jakościowych, poznawać liczne możliwości programu MAXQDA oraz testować różne sposoby raportowania danych. To było naprawdę inspirujące i merytoryczne szkolenie.

Z okazji Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej Zakład Profilaktyki Społecznej i Pracy Socjalnej w Instytucie Pedagogiki APS oraz Koło Naukowe Pracy Socjalnej „PozyTYw” zorganizowali Seminarium międzypokoleniowe pt. *Praca socjalna na rzecz międzypokoleniowości*, które odbyło się 18 marca 2025 w APS, w sali 3213 (budynek C), w godz. 9.50–13.15.

Wśród zaproszonych gości byli m.in. przedstawiciele i przedstawicielki Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, Biura Rzecznika Finansowego, Policji, Straży Miejskiej, ośrodków pomocy społecznej i organizacji pozarządowych. Tematyka seminarium oscylowała wokół obszarów: *Czy prawo do bezpieczeństwa seniorów i seniorek to prawo człowieka? Jak będąc seniorem, seniorką nie dać się oszukać? Jak zmienia się współczesna starość i starzenie się? Jak organizować środowisko, by wspierało osoby starsze?*

20 marca 2025 roku w APS, w sali 1109 (budynek A), w godz. 9.50–12.00 odbyło się seminarium eksperckie pt. *Seniorzy i seniorki a rzeczywistość wirtualna* ramach którego dyskutowano na tematy: *Jak funkcjonują seniorzy w rzeczywistości wirtualnej? W jakich obszarach osoby starsze korzystają z Internetu? Jak wygląda ich edukacja i pokonywanie trudności w zakresie poruszania się w wirtualnym świecie?*

Fot. archiwum APS

26 marca 2025, o godz. 11:40–13:15 w auli C odbył się wykład gen. dyw. dr. inż. Karola Dymanowskiego, Pierwszego Zastępcy Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, pt. *Analiza wywiadowcza – istota, cel oraz błędy analityczne*. Spotkanie miało charakter otwarty dla studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich oraz pracowników administracji. Po wykładzie pojawiły się pytania dotyczące aktualnego stanu bezpieczeństwa kraju.

Nasza koleżanka z Zakładu Pedagogiki Społecznej, dr Krystyna Heland-Kurzak, wzięła udział w konferencji z okazji Dnia Opiekuna Małego Dziecka, która odbyła się 5 kwietnia

2025 roku w Sali Kolumnowej Sejmu RP. Tematem wystąpienia dr Heland-Kurzak był projekt dotyczący mentoringu opartego na Wideotreningu, realizowany za pomocą metody Video Interaction Guidance w Punktach Dziennego Opiekuna w Warszawie. Projekt ten stanowi istotny głos w dyskusji nad jakością opieki nad najmłodszymi dziećmi oraz rozwojem profesjonalnego wsparcia dla osób zajmujących się opieką w warunkach instytucjonalnych. Dr Heland-Kurzak, na co dzień zajmująca się badaniami nad wczesnym dzieciństwem i prowadząca działalność naukową oraz dydaktyczną w naszej uczelni, przedstawiła innowacyjne rozwiązania wspierające rozwój kompetencji opiekunów oraz jakość relacji z dziećmi w wieku do lat 3. Konferencja, organizowana w Sejmie RP, poświęcona była kluczowym wyzwaniom w obszarze polityki rodzinnej i zgromadziła ekspertów, praktyków i decydentów zajmujących się opieką nad małymi dziećmi.

W dniach 3–4 kwietnia w AGH odbyła się III Ogólnopolska Konferencja Szkół Doktorskich. Przedstawiciele i przedstawicielki uczelni, instytutów oraz innych jednostek w Polsce prowadzących szkoły doktorskie spotkali się w Krakowie, aby wymienić doświadczenia i dyskutować o sprawach dotyczących funkcjonowania tych szkół. Szkołę Doktorską APS reprezentowały Kierownik Szkoły Doktorskiej prof. dr hab. Anna Odrowąż-Coates i pracownik sekretariatu SD mgr Patrycja Stachula. Wydarzenie miało na celu wymianę doświadczeń oraz uzyskanie informacji od organów państwa, które określają działalność szkół doktorskich lub z nimi współpracują. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele władz, m.in. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz zespołu ds. ewaluacji szkół doktorskich Komisji

Ewaluacji Nauki. Była to wyjątkowa okazja, aby dowiedzieć się, co czeka szkoły w najbliższej przyszłości oraz przekazać uwagi i dotychczasowe spostrzeżenia. Dyskusje dotyczyły wszystkich spraw odnoszących się do funkcjonowania szkół doktorskich w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem następujących tematów, zgłaszanych przez przedstawicieli tych szkół: ewaluacja szkół doktorskich – pierwsze wrażenia, finansowanie działalności szkół doktorskich – jakie są możliwe mechanizmy wsparcia, umiędzynarodowienie szkół doktorskich – jak je rozumieć i jak realizować, status doktora na uczelni – jak to wygląda w praktyce, opieka promotorska – co szkoła może zrobić, a czego nie.

Z przyjemnością informujemy, że 14 kwietnia 2025 roku zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej a Zespołem Żłobków m.st. Warszawy. Porozumienie zostało podpisane przez Prorektorkę ds. Rozwoju i Współpracy z Otoczeniem, dr hab., prof. APS Danutę Urygę, oraz Dyrektorkę Zespołu Żłobków m.st. Warszawy, panią Edytę Józwiak, wraz z Zastępczynią Dyrektorki, panią Aleksandrą Acałską-Majewską. Inicjatywa zawarcia porozumienia została podjęta przez dr Krystynę Heland-Kurzak. W spotkaniu uczestniczyły również: Dyrektor Instytutu Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji, dr Agnieszka Pawlak, a także badaczki specjalizujące się w obszarze wczesnej edukacji i opieki – dr Aneta Jegier oraz dr Anna Mikler-Chwastek. Porozumienie stanowi wyraz wspólnej troski o rozwój jakości opieki nad dziećmi do lat 3 oraz chęci wzmacniania kompetencji zawodowych opiekunów żłobkowych i dziennych opiekunów. Celem współpracy jest także rozwijanie projektów edukacyjnych, badawczych i praktycznych, które będą realizowane zarówno przez studentów, jak i pracowników obu instytucji. Zakres porozumienia obejmuje m.in.: organizację wspólnych projektów edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych, w które zaangażowani będą studenci APS pod opieką wykładowców oraz specjalistów Zespołu Żłobków, prowadzenie badań i analiz, również na terenie żłobków i u dziennych opiekunów, realizację praktyk pedagogicznych, studenckich i asystenckich, organizację wspólnych seminariów, warsztatów, wykładów i szkoleń, działania promocyjne

i informacyjne dotyczące inicjatyw podejmowanych w ramach porozumienia. Podpisane porozumienie stworzy przestrzeń do wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk, a także przyczyni się do pogłębiania współpracy między środowiskiem akademickim a instytucjami sprawującymi opiekę nad najmłodszymi mieszkańcami Warszawy.

14 kwietnia 2025 r. na Wydziale Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się Ogólnopolska Konferencja Dziekanów Wydziałów Pedagogicznych oraz Dyrektorów Instytutów Pedagogicznych. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli wiodących ośrodków akademickich zajmujących się kształceniem pedagogicznym w Polsce. Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej reprezentowała dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, Dyrektor Instytutu Pedagogiki APS. Konferencję otworzyło wystąpienie dr Kingi Zroska-Lisowski – laureatki Nagrody im. prof. Ryszarda Więkowski, przyznanej za wybitne osiągnięcia naukowe w dziedzinie pedagogiki. W programie wydarzenia znalazły się także referaty uznanych badaczy i badaczek – prof. Agnieszki Cybal-Michalskiej, prof. Mirosławy Nowak-Dziemianowicz oraz prof. Mirosława Sobecznego. Ich wystąpienia stanowiły punkt wyjścia do merytorycznych dyskusji na temat wyzwań i kierunków rozwoju kształcenia pedagogicznego w Polsce.

Fot. archiwum APS

W dniach 28–29 maja nasza Akademia obchodziła Święto Uczelni. To wyjątkowy czas, który łączy członków naszej wspólnoty: studentów, doktorantów, pracowników naukowych i administracyjnych. Jest to moment radości, dumy z przynależności do Uczelni oraz okazja do budowania i umacniania akademickich więzi. W programie przewidziano Uroczyste Posiedzenie Senatu, w ramach którego odbyło się: wręczenie odznaczeń państwowych, promocje doktorskie i habilitacyjne, muzyczna

niespodzianka – wystąpił: Chór APS, Orkiestra APS-RZWIR oraz kwintet smyczkowy *Ucho Beethovena* pod dyрекcją Adama Pietruszki. Uwieńczeniem artystycznym był musical „Duch akademicki” w wykonaniu studentów Akademii, reżyseria – Magdalena Ostolska, Agnieszka Sztuk, Muzyka – Adam Pietruszka. W kolejnym dniu świętowania odbyło się wręczenie Nagród Rektora oraz Sów Akademickich. Kwintesencją całych obchodów był spektakl teatralno-iluzjonistyczny *The Trick* w wykonaniu Wojciecha Rotowskiego i Romana Słomki.

Katedra UNESCO im. Janusza Korczaka, działająca przy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, wręczyła ostatni Medal Katedry UNESCO ustanowiony z okazji 20-lecia jej istnienia przez Senat Uczelni. Medal został przyznany dr Robercie Ruggiero z CREAN (Children’s Rights European Academic Network) za wspieranie realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ 4, 5 i 10, a w szczególności za promowanie praw człowieka i praw dziecka w edukacji. Uroczystość wręczenia Medalu odbyła się podczas dorocznego Seminarium Korczakowskiego, które miało miejsce w Stałym Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie. Jego Ekscelencja Mirosław Broiło, pełnomocnik ministra i szef Misji, wygłosił przemówienie otwierające seminarium. Następnie wystąpiła prof. Ann Skelton z Komitetu ONZ ds. Praw Dziecka z przemówieniem wprowadzającym. Popołudniowe wystąpienie plenarne, poświęcone Artykułowi 39. Konwencji o Prawach Dziecka, wygłosiła dr Roberta Ruggiero. Wydarzenie zostało współorganizowane przez prof. Annę Odrowąż-Coates, pełniącą funkcję prezeski Międzynarodowego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka (IKA). W wydarzeniu wzięło udział kilkanaście z 48 organizacji korczakowskich zrzeszonych w IKA, reprezentanci ONZ, Misji RP oraz przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta Genewa – Youth Council of Geneva. Wydarzenie współtworzyli dr Avi Tsur i Batia Gilad z izraelskiego Korczak Education Centre oraz Stałe Przedstawicielstwo RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie.

20 maja w godzinach 11.00–13.00 w auli E rozpoczął się cykl spotkań z udziałem studentek/studentów, nauczycielek/nauczycieli akademickich „Porozmawiajmy o...”. Tematem

pierwszego była „Samorządność studencka – czym jest? Czym może być? Jak to robić? Spotkanie poprowadził dr hab. Błażej Przybylski, prof. APS.

Dwie nasze naukowczynie otrzymały finansowanie w konkursie MINIATURA 9 ogłaszanym przez Narodowe Centrum Nauki. Dr hab. Aleksandra Tłuściak-Deliowska, prof. APS, tytuł projektu: *Rewizja i walidacja Retrospektywnego Kwestionariusza Przemocy Równieżniczej* oraz dr Krystyna Heland-Kurzak tytuł projektu: *Video Guidance (VIG) jako metoda analizy komunikacji między opiekunem dziecęcym a rodzicem*. Obu paniom serdecznie gratulujemy. Natomiast dr Ewa Duda z Instytutu Pedagogiki otrzymała finansowanie na realizację projektu ATMOPOLIS w ramach prestiżowego programu Horizon Europe (HORIZON Research and Innovation Actions). Projekt realizowany będzie w konsorcjum składającym się z uczelni wyższych, instytutów badawczych i przedstawicieli władz miejskich z Finlandii, Wielkiej Brytanii, Polski, Austrii, Norwegii, Irlandii, Hiszpanii, Bośni i Hercegowiny oraz Czarnogóry. ATMOPOLIS ma charakter interdyscyplinarny, będzie zajmował się połączonymi skutkami zanieczyszczenia powietrza i hałasu w europejskich miastach, identyfikując optymalne rozwiązania i wspierając działania odgórne (miasto / region) i oddolne (społeczność / ludzie) w celu osiągnięcia spójnych celów w zakresie redukcji zanieczyszczenia i łagodzenia zmian klimatycznych. Projekt realizowany będzie przez 4 lata. Kwota dofinansowania dla APS wynosi 300 000 euro. Serdecznie gratulujemy!

International Day, który odbył się 3 czerwca (wtorek) w godzinach 10:00–11:30, w budynku D, w strefie coworkingowej, to wyjątkowe wydarzenie organizowane przez studentów Erasmus, którzy studiują u nas w tym semestrze. Przygotowali oni dla Nas prezentacje o swoich krajach: Grecja, Hiszpania i Słowenia, a także Polska reprezentowana przez studentów pedagogiki (specjalność: animacja społeczno-kulturowa), którzy również przygotowali ciekawe niespodzianki! Była spora dawka inspirujących opowieści, kultura z różnych zakątków Europy, tańce i dużo dobrej zabawy! To świetna okazja, aby z bliska poczuć atmosferę międzynarodowej wymiany i zainspirować się do własnego wyjazdu w ramach programu Erasmus+!

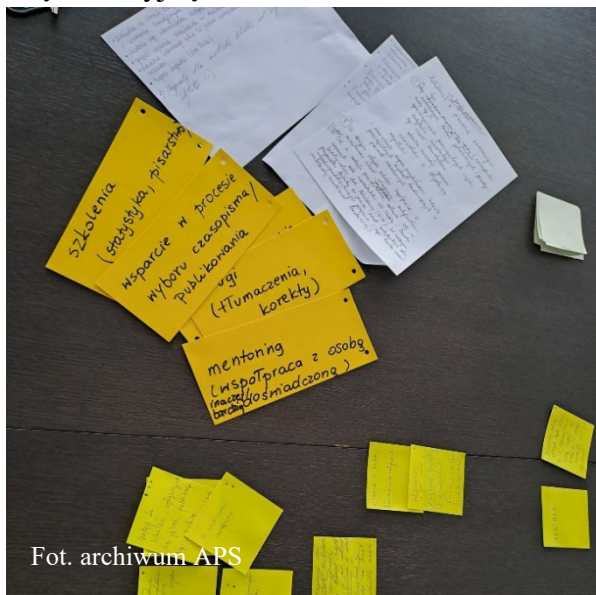
W dniu 20 maja 2025 roku w Pałacu Prezydenckim odbyło się uroczyste wręczenie aktów nominacyjnych nauczycielom akademickim, w ramach którego Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda wręczył nominację profesorską prof. dr hab. Jarosławowi Garze. Panie Profesorze serdecznie gratulujemy!

W dniu 9 czerwca 2025 roku gościliśmy w naszej Uczelni wyjątkowych prelegentów z USA. W spotkaniu ze studentami oraz pracownikami Instytutu Pedagogiki wzięli udział przedstawiciele Northeastern Illinois University (Chicago) oraz Pennsylvania State University. Prof. Jolanta Jonak i prof. George Tolczyk z Northeastern Illinois University wygłosili inspirujący wykład pt. *The Fine Line Between Difference and Disability*, podejmując refleksję nad granicami pomiędzy zróżnicowaniem indywidualnym a diagnozą niepełnosprawności w edukacji. Adrian Tolczyk, student Pennsylvania State University, poprowadził warsztat pt. *The Hidden Curriculum of Belonging: How Athletics and Fraternity Life Shape Student Identity and Engagement at a U.S. University*. W sposób poruszający i krytyczny ukazał, jak sport akademicki i przynależność do bractw kształtują tożsamość studentów. Dziękujemy za ten inspirujący czas i liczymy na kolejne spotkania w duchu otwartości i współpracy międzykulturowej.

Fot. archiwum APS

W ramach nowego cyklu „Wyzwania publikowania”, który zainaugurowała Pani Dyrektor Instytutu Pedagogiki jeszcze przed przerwą wakacyjną, w dniu 2 czerwca 2025 roku

o godz. 9.50 w sali 3213 odbyło się spotkanie pt. *Jak publikować i nie zwariować?* Celem spotkania była refleksja nad wyzwaniami związanymi z publikowaniem naukowym, w szczególności w czasopiśmie wysopunktowanych. Była wymiana doświadczeń, identyfikacja barier i motywatorów, a także stworzenie nieformalnej sieci wsparcia w tym obszarze. Spotkanie poprowadziła dr hab. Aleksandra Tłusciak-Deliowska, prof. APS i dr Ewa Duda według pomysłu dr Aleksandry Gajdy i dr Doroty Jankowskiej. Tym samym Nasza Pani Dyrektor zaprosiła nas pracowników – zarówno tych z Państwa, którzy mają duże doświadczenie publikacyjne, jak i tych, którzy z różnych powodów potrzebują wzmocnić swoje działania w tym zakresie.

Po przerwie wakacyjnej planowana jest kontynuacja cyklu w formie bardziej ukierunkowanych i praktycznych działań.

A.G.S.

Święto Uczelni

Jesteśmy już po Święcie Uczelni. Jak co roku zamyka ono etap wytężonej pracy semestralnej i otwiera drzwi sesji. Dbamy więc, żeby dwa dni Święta, w tym roku przypadające na 28–29 maja, były rzeczywistą chwilą zatrzymania w atmosferze kultury, podniosłości, ale i uśmiechu. To wyjątkowy czas, który łączyć powinien wszystkich członków naszej wspólnoty: studentów, głoszących na ulubionych wykładowców, doktorów odbierających swoje nominacje, pracowników, którzy rzadko mają szansę spotkać się w jednej przestrzeni Auli im. Korczaka.

Pierwszy dzień Święta był połączeniem tradycji i nowych akcentów. Jak zawsze, o godzinie 10.00, Uroczyste posiedzenie Senatu rozpoczęło hymnem państwowym. Wręczono odznaczenia państwowe, promocje doktorskie i habilitacyjne. W imieniu nowych doktorów głos zabrali dr Kamil Jaros, nowych doktorów habilitowanych reprezentowała dr hab. Agnieszka Dłużniewska. Część po odśpiewaniu *Gaude Mater Polonia* uświetniła muzyczna niespodzianka – wystąpienie Chóru APS i Orkiestry APS-RZWIR oraz kwintetu smyczkowego *Ucho Beethovena*. Pod dyktando Adama Pietruszki studenci w świetnym stylu odegrali i odśpiewali 14 utworów z bardzo różnorodnego repertuaru. Uroczyste posiedzenie Senatu zakończyło

się hymnem Unii Europejskiej w wykonaniu naszego rosnącego w siłę chóru.

Nie był to jednak koniec niespodzianek przygotowanych na ten wyjątkowy dzień. Po krótkiej przerwie, spędzonej miło na wyśmienitym poczęstunku, o 13.00 miała miejsce premiera spektaklu teatralno-muzycznego *Duch Akademicki*. Od kilku lat jest to ulubiony punkt programu Święta. Na spektakle, w których występują nasi Studenci, przychodzą chętnie i licznie zarówno wykładowcy, jak i koledzy i koleżanki naszych aktorów. Tradycyjnie napisania scenariusza i reżyserii, przy wsparciu mgr Agnieszki Sztuk, podjęła się dr Magdalena Ostolska, a o muzykę do spektaklu oraz aranżacje utworów zadbał mgr Adam Pietruszka. Lekkie, pełne humoru przedstawienie przeniosło nas sto lat w przyszłość, kiedy to my – wykładowcy i pracownicy – jesteśmy już Duchami dbającymi o dobrą atmosferę wyjątkowego miejsca, jakim jest nasza Uczelnia. W spektaklu ważną rolę odegrał więc zarówno Duch Pani Rektor, jak i duchy właścicieli naszych bufetów, barków i wozów z kawą. Nowością było pojawienie się na scenie prawdziwych wykładowców. Prof. Marek Siwicki i dr Magdalena Ostolska, wcielając się w role duchów i bawiąc się przy tym znakomicie, odśpiewali

w duecie piosenkę o Barbarze. Kluczowym momentem spektaklu okazał się jednak wspólnie odtąńczony na scenie przez widzów i aktorów walc. Piękny, spontaniczny moment, który pozwolił na chwilę wspólnej zabawy. Moment, który pewnie zostanie na długo w pamięci wielu z nas.

W **czwartek 29 maja, w auli im. J. Korczaka**, o godz. 11.30, odbyło się coroczne wręczenie Nagród Rektora oraz Sów Akademickich, po którym czekała nas kolejna kulturalna niespodzianka: spektakl *The Trick* w wykonaniu Wojciecha Rotowskiego i Romana Słomki. Magiczne sztuczki przeniosły nas na chwilę w czas dziecięcych zachwytów, ale również zainspirowały do refleksji. Po spektaklu mogliśmy porozmawiać z aktorami, którzy przybliżyli

nam swój warsztat, uchylając rąbka tajemnicy magii.

Pogoda dopisała, nastroje również. Troszkę brakowało pikniku na powietrzu, który zazwyczaj wieńczył uroczystości i dawał możliwość porozmawiania bez pośpiechu, pouśmiania się do siebie i posiedzenia na wygodnych leżakach, ale i tak to Święto należy zaliczyć do bardzo udanych.

Społeczność akademicka to wspólnota i konieczne są uroczystości, które są okazją do budowania relacji i lepszego poznawania się. Z roku na rok Duch Akademicki rośnie w siłę. Czujemy to wszyscy, a okazją, by to okazać i zwerbalizować, było Święto Uczelni i... oby tak co rok ☺.

M.O.

Fot. archiwum APS

KOMPAS KREATYWNOŚCI

Co słyhać w Kompasie Kreatywności?

W roku 2025 pełną parą rozpoczęliśmy realizację ogólnopolskiego projektu edukacyjnego „Kompas Kreatywności: Odkrywcy Kultury”, którego celem jest popularyzacja wiedzy z zakresu pedagogiki i psychologii twórczości. Projekt łączy w sobie to, co lubimy najbardziej: warsztaty twórcze dla uczniów, szkolenia dla nauczycieli oraz mnóstwo inspirujących pomysłów, jak rozwijać kreatywność w szkole. Centralnym punktem naszych działań jest tygodniowy Festiwal Kreatywności, który już niebawem będzie realizowany w 50 szkołach podstawowych na terenie całej Polski. Uczniowie wezmą udział w zajęciach opartych na programie „Kompas Kreatywności” – wyjątkowej propozycji edukacyjnej, która łączy trening twórczego myślenia z odkrywaniem wielokulturowości.

Co udało się dotąd zrealizować? Przede wszystkim z sukcesem zrekrutowaliśmy 50 szkół podstawowych z całej Polski, obejmując zasięgiem zarówno duże miasta, jak i mniejsze miejscowości. Ogromnym wyróżnieniem było dla nas uzyskanie patronatu honorowego Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Polskiego Stowarzyszenia Kreatywności, co jest dla nas wielkim

wyróżnieniem. Ważnym krokiem w przygotowaniu szkoleń dla nauczycieli było nagranie serii trzech videopodcastów, które w przystępny sposób wprowadzają odbiorców w zagadnienia psychologii i pedagogiki twórczości. Zaimprovizowaliśmy studio nagraniowe na piętrze rektorskim w Akademii Pedagogiki Specjalnej, co okazało się przedsięwzięciem nie tylko technicznym, ale też integrującym i bardzo twórczym. Warto podkreślić, że nasi Goście byli zachwyceni zarówno profesjonalną organizacją tego wydarzenia, jak również panującymi w Akademii warunkami pracy, w szczególności serdeczną i swobodną atmosferą.

A co przed nami? Już we wrześniu odbędą się stacjonarne szkolenia dla nauczycieli, które przygotują ich do realizacji festiwalowych działań w szkołach. Możemy także uchylić rąbka tajemnicy, że zaproszenie do wygłoszenia wykładu otwierającego Festiwal przyjął Profesor Marek Kaczmarzyk – wybitny neurodydaktyk i popularyzator nauki. Już teraz serdecznie zapraszamy całą społeczność akademicką na ten wyjątkowy wykład, który odbędzie się 27 września br. Największym wyzwaniem w projekcie będzie organizacja Tygodnia Kreatywności w 50 szkołach podstawowych w Polsce oraz realizacja wideokonferencji podsumowującej projekt, która zgromadzi nauczycieli, ekspertów i sympatyków pedagogiki twórczości. Trzymajcie za nas kciuki – przed nami sporo pracy, ale też ogrom radości, inspiracji i wspólnego działania!

<https://kompaskreatywnosci.com/>

<https://www.facebook.com/programkompas-kreatywnosci>

Dorota M. Jankowska, Aleksandra Gajda
Zakład Psychopedagogiki Kreatywności

Innowacyjna metoda wspierania opiekunów małych dzieci przez Video Interaction Guidance

Dr Krystyna Heland-Kurzak, reprezentująca Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, wzięła udział w prestiżowej konferencji z okazji Dnia Opiekuna Małego Dziecka, która odbyła się 5 kwietnia 2025 roku w Sali Kolumnowej Sejmu RP. Wydarzenie zgromadziło specjalistów i decydentów zainteresowanych rozwojem opieki nad najmłodszymi dziećmi, a wystąpienie stanowiło ważny punkt programu.

Fot. Piotr Tracz/Kancelaria Sejmu

W swoim wystąpieniu dr Krystyna Heland-Kurzak zaprezentowała wyniki autorskiego projektu badawczo-szkoleniowego realizowanego w Punktach Dziennego Opiekuna w Warszawie. Projekt ten dotyczył zastosowania metody Video Interaction Guidance (VIG), czyli wideotreningu interakcji, jako narzędzia mentoringowego wspierającego opiekunów małych dzieci w ich codziennej pracy.

VIG to metoda interwencji skoncentrowana na pozytywnym wzmacnianiu. Polega na analizie krótkich nagrań z interakcjami między opiekunem a dzieckiem, które następnie są omawiane

podczas cyklicznych spotkań szkoleniowych. W centrum uwagi znajduje się tzw. dostrojenie (ang. attunement), czyli zdolność dorosłego do odpowiadania na emocjonalne i rozwojowe potrzeby dziecka w sposób responsywny i harmonijny. Jak podkreśliła dr Heland-Kurzak, dostrojenie ma kluczowe znaczenie dla dobrostanu dziecka, jego rozwoju społeczno-emocjonalnego oraz efektywnego uczenia się.

Program mentoringowy składał się z trzech etapów: przygotowania do nagrań, części szkoleniowej oraz ewaluacji. Opiekunowie najpierw określali cele własnego rozwoju (np. poprawa relacji z dzieckiem, wspieranie w samodzielnym jedzeniu czy zabawie), a następnie rejestrowano ich codzienne działania z dziećmi. W kolejnym kroku mentor wybierał fragmenty nagrań i analizował je wspólnie z opiekunem w trakcie trzech cykli szkoleniowych. Każdy etap kończył się autorefleksją i ponownym wypełnieniem kwestionariusza samooceny.

Krystyna Heland-Kurzak

Fot. Archiwum APS

Z wizytą w świecie mediów

Zamiast tradycyjnych wykładów – kamery, mikrofony i kulisy prawdziwego studia nagraniowego. Studenci III roku psychopedagogiki kreatywności z Akademii Pedagogiki Specjalnej mieli okazję odwiedzić siedzibę Wirtualnej Polski w Warszawie. Zwiedzili redakcję oraz poznali tajniki produkcji podcastów i wideopodcastów. Przewodnikiem po redakcyjnych zakamarkach był Jakub Jankowski – dziennikarz i twórca popularnych wideopodcastów na platformie YouTube.

Studio nagraniowe wideopodcastów
Fot. Fot. archiwum M. Siwickiego

Wycieczka rozpoczęła się w miejscu pracy montażysty i realizatora dźwięku. Studenci dowiedzieli się, jak odpowiednio dostosować parametry audio do rozmowy nagrywanej na żywo, poznali również podstawy montażu materiału i zobaczyli sprzęt niezbędny do realizacji nagrań. Kolejnym punktem programu była garderoba oraz studio charakteryzatorskie, gdzie prowadzący i goście przygotowują się przed wejściem na antenę. Szczególne wrażenie zrobiło profesjonalne studio nagraniowe, w którym powstają wideopodcasty. Studenci poznali proces przygotowania rozmowy – od

opracowania scenariusza, przez dobór oświetlenia, aż po aranżację tła. Z bliska przyjrzeni się nowoczesnym technologiom wykorzystywanym w dziennikarstwie, w tym coraz bardziej obecnej sztucznej inteligencji. Nie mogło zabraknąć zwiedzania głównego studia nagraniowego Wirtualnej Polski, gdzie realizowane są programy informacyjne, polityczne i sportowe. Uczestnicy odwiedzili także newsroom – techniczne zaplecze redakcji, w którym powstają programy nadawane na żywo.

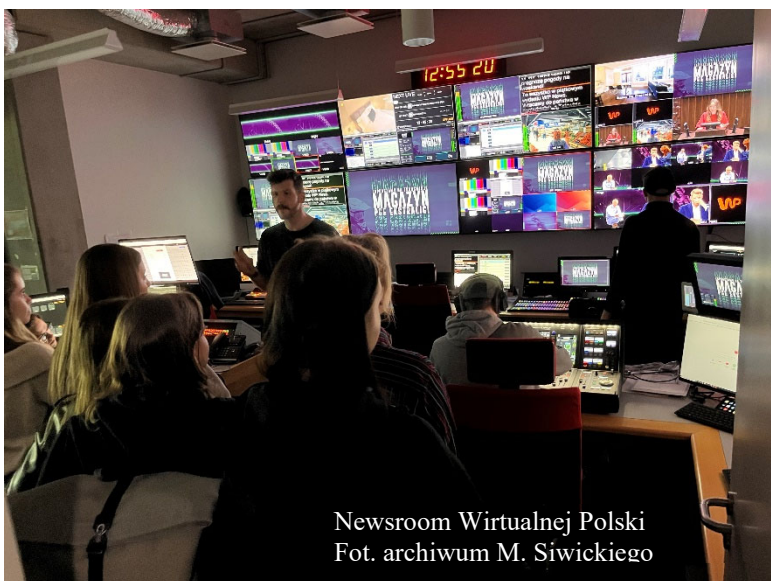

Wirtualna Polska
Fot. archiwum M. Siwickiego

Na zakończenie spotkania Kuba Jankowski odpowiedział na pytania studentów i podzielił się informacjami o swojej ścieżce zawodowej – od pierwszych kroków w dziennikarstwie, po obecne doświadczenia w mediach cyfrowych. Wizyta była niezwykle inspirującym doświadczeniem i pozwoliła studentom poznać proces tworzenia podcastów i wideopodcastów – od pomysłu, przez realizację, aż po publikację.

Serdecznie dziękujemy Wirtualnej Polsce za gościnność i możliwość zajrzenia za kulisy współczesnych mediów!

Zuzanna Biedrzycka,
Natalia Kluczyńska, Weronika Kniter,
Klaudia Ziemia, Jakub Stolarski

Newsroom Wirtualnej Polski
Fot. archiwum M. Siwickiego

Ursynowski Festiwal Nauki

Fot. M. Trzcińska-Król

W piątek, 23 maja, w godzinach 11.00–17.00, na parkingu Urzędu Dzielnicy Ursynów oraz w salach i przestrzeni otwartej Ursynowskiego Centrum Kultury „Alternatywy” odbyła się kolejna edycja Ursynowskiego Festiwalu Nauki organizowanego przez LXIII Liceum Ogólnokształcące im. Lajosa Kossutha i Dzielnicę Ursynów. Ideą festiwalu jest popularyzacja nauki wśród mieszkańców Ursynowa i Warszawy,

zarówno wśród dzieci, młodzieży, jak i tych starszych.

Fot. M. Trzcińska-Król

Jak co roku nie zabrakło na nim naszych studentów z kierunku Pedagogika Zdolności i Informatyki oraz Koła Naukowego Robotyki i Nowych Technologii „RoboTech”. Tym razem nasi studenci przeprowadzili warsztaty z goglami VR. Dodatkowo dzielili się swoją pasją i inspirowali młodych odkrywców, którzy licznie odwiedzali stoisko naszej Uczelni.

M.T.K.

Fot. M. Trzcińska-Król

Pracownicy i studenci Instytutu Pedagogiki na II Warszawskim Tygodniu Zdrowia Psychicznego

Relacja z wydarzenia

9 kwietnia 2025 roku scena RELAX w Warszawie tętniła życiem – niemal 600 uczniów szkół ponadpodstawowych wypełniło salę, by wziąć udział w wydarzeniu poświęconym dobrostanowi psychicznemu młodzieży w ramach II Warszawskiego Tygodnia Zdrowia Psychicznego. Spotkanie, które połączyło teatr, wykład i debatę, stało się platformą do rozmowy o emocjach, kryzysach i odwadze w codziennym życiu młodych ludzi. W tym wyjątkowym przedsięwzięciu wzięli udział również pracownicy i studentka Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

Wydarzenie rozpoczęło się od wzruszającego spektaklu przygotowanego przez młodzież pod kierunkiem Katarzyny Rewery-Malec. Aktorzy-amatorzy zaprezentowali autentyczne historie, które poruszały najważniejsze tematy związane z emocjami i doświadczeniami współczesnych nastolatków. Ich przekaz był prosty, ale mocny – każdy z nas zmaga się z trudnościami, ale wrażliwość i wspólnota mogą przynieść ukojenie.

Następnie odbył się wykład dr Krystyny Heland-Kurzak pt. *Dobrostan – kierunek: szczęście*, którego celem było przedstawienie młodzieży, czym właściwie jest dobrostan i jak można o niego dbać. Podkreślano, że dobrostan to nie tylko chwilowe uczucie szczęścia, ale harmonijny stan, w którym ciało, umysł i emocje współgrają ze sobą. Prelegentka zwracała uwagę na to, że każdy człowiek ma inne potrzeby

i sposoby radzenia sobie – dla jednych relaks to cisza, dla innych aktywność fizyczna. Ważne jest, by słuchać siebie i świadomie dbać o swoje granice, relacje i poczucie wartości.

W dalszej części wydarzenia odbyła się debata pod hasłem *Dobrostan na co dzień: czy szczęście to wybór?*, w której udział wzięła dr Marta Kulesza – adiunkta, psycholożka i kierowniczka Centrum Interwencji Kryzysowej w Warszawie, a także studentka pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i szkolnej Roksana Oczkowska. Ekspertki i młodzi uczestnicy rozważali, czy szczęście jest efektem okoliczności zewnętrznych, czy może świadomym wyborem. W rozmowie poruszano również kwestię języka emocji, znaczenia wsparcia społecznego i akceptacji oraz wpływu samooceny na jakość komunikacji.

Udział studentki Akademii był szczególnie cenny – Roksana dzieliła się swoimi codziennymi strategiami radzenia sobie ze stresem i budowania dobrostanu, łącząc wiedzę pedagogiczną z doświadczeniami pracy z dziećmi i młodzieżą. Jej zaangażowanie pokazało, że młodzi ludzie mogą być nie tylko odbiorcami, ale też współtwórcami kultury zdrowia psychicznego.

Wydarzenie zorganizowane zostało przez Ognisko Pracy Pozaszkolnej Ochota i Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, we współpracy z Biurem Edukacji m.st. Warszawy.

Krystyna Heland-Kurzak

MINIATURA 9

Miniatura – Dam Radę!

Refleksje po szkoleniu

Kiedy tylko dowiedziałem się, kto poprowadzi szkolenie dotyczące konkursu MINIATURA Narodowego Centrum Nauki, wiedziałem od razu, że to będzie coś wartościowego. Skład mentorski – dr Aleksandra Gajda, dr Dorota M. Jankowska i mgr Dominika Zińczuk – mówił sam za siebie. Doświadczenie, życzliwość, wiedza. I rzeczywiście: już po pierwszym spotkaniu stało się jasne, że mamy do czynienia nie z kolejnym szkoleniem „z cyklu”, ale z przemyślanym, życzliwym i merytorycznie mocnym procesem wsparcia. Procesem, którego naprawdę potrzeba nam w codziennej pracy naukowej.

Obie części wydarzenia, które miały miejsce 23 kwietnia i 19 maja br., były zorganizowane dzięki pomysłowi Prorektora ds. nauki, dr. hab. Jacka Gralewskiego, prof. APS, i prowadzone w sposób, który trudno przecenić. Rzeczowe prezentacje, analiza przykładów, wyjaśnienie najczęstszych błędów, przestrzeń na pytania, ale też jasne komunikaty o tym, czego NCN faktycznie oczekuje od wnioskodawców. Między spotkaniami Mentorki pozostawały z nami w kontakcie, konsultując mailowo fragmenty naszych wniosków – cierpliwie, konkretnie, z uwagą na każdy szczegół.

Co było szczególnie wartościowe? Przede wszystkim konkretne wskazówki: jak atrakcyjnie przedstawić swój pomysł we wniosku, jak sformułować cel, jak opisać rolę działania pilotażowego i na co zwracają uwagę recenzenci

NCN. Równie pomocna była możliwość analizy przykładów, zadawania pytań „na gorąco” oraz – co rzadkie – atmosfera wzajemnego wsparcia i zaufania w przestrzeni bezpiecznej komunikacji. Nawet w kularach dominowały głosy uznania – nikt nie bał się dzielić wątpliwościami, a pytania innych często prowadziły do kolejnych inspiracji i dyskusji okraszonych nutą humoru co sprawiało, że współpraca była naprawdę przyjemna.

W moim przypadku to szkolenie nie tylko pomogło dopracować wniosek do MINIATURY – dało też ważny impuls do przemyślenia całej koncepcji projektu i jego dalszego rozwoju. Uświadomiłem sobie, jak wiele można opowiedzieć o swoim pomysle, mając zaledwie dwie strony A4 do dyspozycji – jeśli tylko wiemy, co i jak chcemy planować.

Mam nadzieję, że tego typu inicjatywy będą kontynuowane – nie tylko dlatego, że zwiększają szanse na skuteczne aplikowanie o granty, ale przede wszystkim dlatego, że przypominają nam, że za wnioskiem stoi człowiek, jego pytania, niepewność i pasja badawcza. A wspieranie tego procesu to inwestycja, która zwraca się długo i z nawiązką. Dziękuję za zorganizowanie tego przedsięwzięcia!

dr Kamil Jaros

Zakład Logopedii i Lingwistyki Edukacyjnej
Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka
i Edukacji

Nasze publikacje!

Publikacje z minimalną wartością 70 punktów i powyżej z 2022–2025 roku oraz inne materiały pracowników Instytutu Pedagogiki wprowadzone do BW APS w okresie od 14 stycznia do 03 czerwca 2025 roku.

Opis bibliograficzny	Punkty
2025	
Książki autorskie	
Grudziowska Ewa, Ziomek-Michalak Katarzyna: <i>Superwizja w praktyce. Rozwiń swoją refleksyjność</i> , 2025, Difin, ISBN 978-83-8270-402-0, 190 s.	120
Kwiatkowski Stefan M.: <i>Peregrynacje edukacyjne</i> , 2025, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-67721-79-0, 388 s.	120
Artykuły z czasopism	
Gralewski Jacek, Gajda Aleksandra: Markers of creative potential in girls and boys during mathematics and language lessons: An observational study, <i>Thinking Skills and Creativity</i> , vol. 57, nr September, 2025, Numer artykułu: 101828, s. 1–14, DOI:10.1016/j.tsc.2025.101828.	140
Jankowska Dorota Maria: Relative Age Effect in Creativity Development: A Longitudinal Investigation, <i>Thinking Skills and Creativity</i> , vol. 56, 2025, Numer artykułu: 101760, s. 1–10, DOI:10.1016/j.tsc.2025.101760	140
Uryga Danuta, Gajda Aleksandra: “Ranking of LGBTQ+-Friendly Schools” as an educational intervention, <i>European Educational Research Journal</i> , nr April, 2025, s. 1–10, DOI:10.1177/14749041251333029	140
Dąbrowa Ewa, Perkowska-Klejman Anna: Reflektowanie kontaktu z islamem i z muzułmanami – perspektywa nauczycieli, <i>Edukacja Międzykulturowa</i> , nr 1, 2025, s. 89–108, DOI:10.15804/em.2025.01.06	100
Jankowska Dorota M., Karwowski Maciej: The trajectories of creativity development in childhood, <i>Learning and Individual Differences</i> , vol. 119, nr April, 2025, Numer artykułu: 102644, s. 1–10, DOI:10.1016/j.lindif.2025.102644	100
Kwiatkowski Stefan M.: Wiedza jako konstytutywna składowa indywidualnego kapitału edukacyjnego, <i>Studia z Teorii Wychowania</i> , Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, vol. 16, nr 1 (50), 2025, s. 9–20, DOI:10.5604/01.3001.0055.0562	100
Siwicki Marek, Szurowska Beata: Flow i racjonalność optymalnego doświadczenia w zabawie dziecka, <i>Studia z Teorii Wychowania</i> , Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, vol. 16, nr 1 (50), 2025, s. 137–150, DOI:10.5604/01.3001.0055.0570	100
Zamarian Agnieszka: Rodzice wobec edukacji tanatologicznej swoich dzieci – nastawienie i wybrane czynniki różnicujące, <i>Studia z Teorii Wychowania</i> , Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, vol. 16, nr 1(50), 2025, s. 313–330, DOI:10.5604/01.3001.0055.0580	100
Zawadzka Edyta: Człowiek i jego aktywność edukacyjna w (totalnie) upedagogicznionym społeczeństwie, <i>Colloquium</i> , nr 1, 2025, s. 33–46, DOI:10.34813/03coll2025	100
Buchholz Aleksandra, Czerwińska Kornelia, Wolan-Nowakowska Mariola: Perceived Social Support by Mothers of Children with Autism Spectrum Disorder, <i>Polityka Społeczna, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych</i> , vol. 52, nr 2, 2025, s. 8–16, DOI:10.5604/01.3001.0055.0961	70
Flaszyńska Ewa, Mikołajczyk Marta: Osoby w kryzysie bezdomności wobec zatrudnienia – motywacje, przeszkody, perspektywy, <i>Polityka Społeczna, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych</i> , vol. 52, nr 1 (607), 2025, s. 23–29, DOI:10.5604/01.3001.0055.0955	70
Górka-Strzałkowska Anna: Nowy nurt badań z udziałem dzieci — badania partycypacyjne : etyczne i metodologiczne dylematy, <i>Kultura i Społeczeństwo, Instytut Studiów Politycznych PAN</i> , vol. 69, nr 1, 2025, s. 29–44, DOI:10.35757/KiS.2025.69.1.2	70

Opis bibliograficzny	Punkty
Kulbaka Jacek: Maria Grzegorzewska (1887–1967) – pionierka kształcenia specjalnego w Polsce. Osiągnięcia naukowe i organizacyjne, <i>Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia</i> , vol. 22, 2025, s. 182–203, DOI:10.24917/20811861.22.10	70
Pregowska Agnieszka, Gajda Aleksandra , Lis Antoni, Demchuk Oleg M., Warczak Magdalena, Osial Magdalena: The attitude of high school students towards choosing a career path and participation in workshops popularizing science – SPIONs synthesis case, <i>Research in Science and Technology Education</i> , nr April, 2025, s. 1–24, DOI:10.1080/02635143.2025.2491081	70
Romaniuk Miłosz Wawrzyniec, Mika Patrycja, Apanasewicz Jagoda, Duda-Maciejewska Ewa: Enhancing Research Practices: Digital Technologies in the Social Sciences and Practical Tools for Doctoral Students, <i>International Journal of Electronics and Telecommunications, Komitet Elektroniki i Telekomunikacji PAN</i> , vol. 71, nr 1, 2025, s. 181–188, DOI:10.24425/ijet.2025.153560	70
Romaniuk Miłosz Wawrzyniec, Gierzyński Jan, Pietrzak Magdalena Maria, Zbróg Julia: Integrating Technology in Social Science Research: Emerging Trends and Ethical Considerations, <i>International Journal of Electronics and Telecommunications, Komitet Elektroniki i Telekomunikacji PAN</i> , vol. 71, nr 1, 2025, s. 171–179, DOI:10.24425/ijet.2025.153559	70
Tłuściak-Deliowska Aleksandra: Kształtowanie poczucia sprawstwa i satysfakcji z nauki w kontekście (modeli) samoregulowanego uczenia się, <i>Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce</i> , vol. 20, nr 1 (76), 2025, s. 15–34, DOI:10.35765/eetp.2025.2076.01	70
2024	
Książki autorskie	
Duda Ewa, Anacka Helena, Bojanowski Jakub, Geirbo Hanne Cecilie, Joudavi Ayda, Karaczun Zbigniew M., Kowal Jolanta, Niemczyk Igor, Nowakowska Iwona, Uryga Danuta: Promoting pro-environmental behaviours among urban dwellers. A study of the interdisciplinary Greencoin project, 2024, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-67721-53-0, [978-83-67721-54-7 e-book], 154 s. DOI:10.71358/9788367721530	120
Jankowska Dorota Małgorzata: Dialogowość rozumienia : o rozumieniu i/w dialogu w perspektywie pedagogicznej, 2024, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, ISBN 978-83-67721-64-6, [978-83-67721-65-3], 466 s.	120
Artykuły z czasopism	
Baum Alicja Maria, Trzcińska-Król Maria Magdalena: Students' Attitudes Towards Artificial Intelligence and Their Digital Competence., <i>New Educational Review</i> , nr Special Issue, 2024, s. 142–157, DOI:10.15804/ner.2024.SI.5.09	100
Kolek Agnieszka: Socio-emotional Determinants of Students' Attitude to Artificial Intelligence, <i>New Educational Review</i> , nr special issue, 2024, s. 158–169	100
Mikołajewska Izabela, Mikołajewska-Furmanek Agata: Effectiveness of Aggression Replacement Training (ART)-Evidence-Based Practices, <i>New Educational Review</i> , nr special issue, 2024, s. 70–83	100
Piowowski Rafał: Some Challenges for the Teaching Profession, <i>Multidisciplinary Journal of School Education, Jesuit University Ignatianum</i> , vol. 13, nr 1 (25), 2024, s. 253–271, DOI:10.35765/mjse.2024.1325.13	100
Stępkowski Dariusz, Gara Jarosław: Forma myślenia i działania pedagogicznego jako kategoria pedagogiczna: teoria – praktyka – badania, <i>Colloquium</i> , vol. 16, nr 4, 2024, s. 91–109	100
Bieńkowski Mateusz, Kruk Anna Monika: Środowiskowe wsparcie seniorów z ograniczeniami zdolności poznawczych i ich rodzin poprzez usługę asystencką, <i>Wychowanie w Rodzinie, Uniwersytet Wrocławski</i> , vol. 31, nr 3, 2024, s. 193–211, DOI:10.61905/wwr/193173	70
Chmielewska Anna: Wyzwania w pracy socjalnej z osobami starszymi, <i>Wychowanie w Rodzinie, Uniwersytet Wrocławski</i> , vol. 31, nr 3, 2024, s. 255–269, DOI:10.61905/wwr/195406	70
Górka-Strzałkowska Anna: School Citizenship – Children's Voices During the Pandemic and the War in Ukraine, <i>Forum Pedagogiczne, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie</i> , vol. 14, nr 21, 2024, 215–227, DOI:10.21697/fp.2024.2.1.16	70

Opis bibliograficzny	Punkty
Kolek Agnieszka, Galanciak Sylwia: Problematic internet use and young adult mental health, <i>Edukacyjna Analiza Transakcyjna</i> , nr 13, 2024, s. 133–147, DOI:10.16926/eat.2024.13.07	70
Kulbaka Jacek: Kurs nauczycieli szkół specjalnych zorganizowany przez Sekcję Szkolnictwa Specjalnego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Zakopanem w sierpniu 1946 roku, <i>Rozprawy z Dziejów Oświaty</i> , vol. 61, 2024, s. 101–117	70
Kulesza Marta, Kulesza Marek: The Influence of Employment on Well-Being in Older Age: A Multifaceted Analysis, <i>Forum Pedagogiczne, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie</i> , vol. 14, nr 21, 2024, 337–347, DOI:10.21697/fp.2024.2.1.24	70
Kuruliszwili Sergo: Technologie generatywnej sztucznej inteligencji – nowe perspektywy i nowe wyzwania edukacyjne, <i>Forum Pedagogiczne, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie</i> , vol. 14, nr 2.1, 2024, 123–135, DOI:10.21697/fp.2024.2.1.10	70
Mikołajczyk Marta: Zaburzenia poznawcze a bezdomność, <i>Wychowanie w Rodzinie, Uniwersytet Wrocławski</i> , vol. 31, nr 3, 2024, s. 81–95, DOI:10.61905/wwr/193096	70

Studenckie Koła Naukowe

Studenckie Koło Naukowe Animatorów Lektury APS BUKA

Studenckie Koło Naukowe Animatorów Lektury APS BUKA zostało założone 14 października 2022 roku. Działa ono przy Instytucie Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji. Opiekunem koła jest dr Monika Kupiec. Do celów statutowych koła należy m.in. rozwijanie życia naukowego dzięki wymianie i rozwojowi doświadczeń czytelniczych studentów oraz poszerzanie wiedzy i umiejętności z zakresu różnorodności interpretacji tekstu literackiego. Koło realizuje działania mające na celu promowanie czytelnictwa i kultury czytelniczej –

prowadzi warsztaty, uczestniczy w konferencjach naukowych, organizuje spotkanie z autorami, przedstawicielami fundacji i wydawnictw, współpracuje z Fundacją Powszechnego Czytelnictwa i „Guliwerem” oraz organizuje autorskie akcje, takie jak coroczna inicjatywa „Daj Książce Głos” objęta patronatem Fundacji Wisławy Szymborskiej, Wydawnictwa Sto Stron oraz Teatru Lalka. Koło współpracuje też z innymi kołami działającymi pod patronatem Instytutu Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji: Studenckim Kołem Naukowym „Spotęgowa2ni” oraz Studenckim Kołem Naukowym Kultury i Edukacji Matematycznej. W ramach wspólnych działań członkowie koła pomagali w organizacji Planszówek 60+, akcji charytatywnej Bazar Rozmaitości oraz

Fot. A. Kuźmińska

czynnie uczestniczyli w XX Konferencji „Matematyka – nasza Niedostrzegalna Kultura.

W piątek 25 kwietnia 2025 roku studenci pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej – Paulina Bokacka, Julia Połec, Patryk Tobór i Zuzanna Wojtkowska – przeprowadzili trzy warsztaty pt. Najwyższa na świecie książka w Zespole Szkół nr 1 Konstancinie-Jeziornie. Warsztaty zostały oparte na scenariuszu przygotowanym

pod opieką merytoryczną dr Moniki Kupiec przez Paulinę Jaworską, Patryka Tobora, Martynę Witek, Patrycję Wojtczyk, Zuzannę Wojtkowską i Julię Zawadzką. Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Animatorów Lektury APS BUKA i Studenckiego Koła Kultury i Edukacji Matematycznej zostali zaproszeni do przeprowadzenia warsztatów przez Panią Irenę Kauczor – bibliotekarkę Zespołu Szkół nr 1. Uczestnikami byli uczniowie klas pierwszych. Podczas aktywizujących zajęć uczestnicy wysłuchali fragmentów książki autorstwa Rocio Bonilli, zbudowali wieżę z książek znajdujących się w szkolnej bibliotece, zbudowali samoloty z klocków Lego, szukali w pozycjach literackich matematyki, wykonali ćwiczenia ruchowe z książką. Fotorelację z tego wydarzenia przygotowała studentka pedagogiki Aleksandra Kuźmińska.

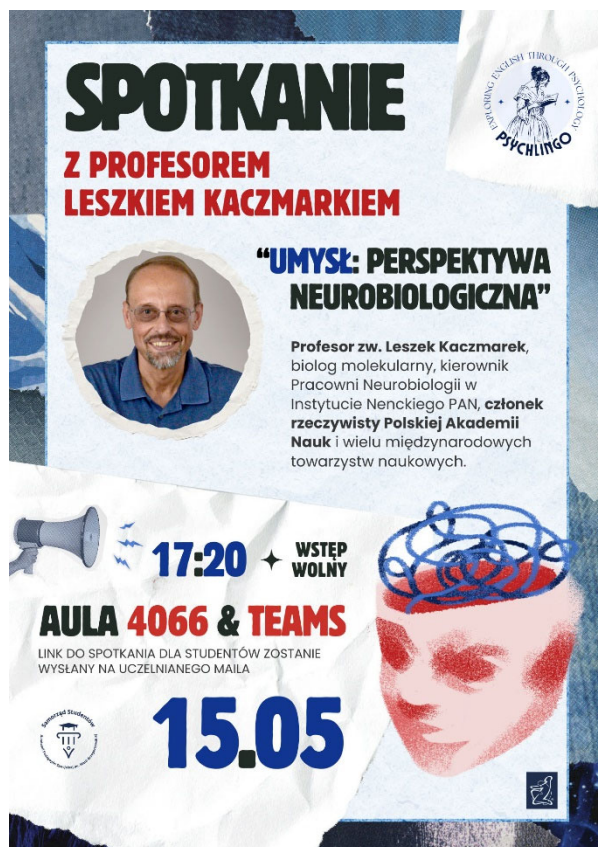
Glottodydaktyczne Koło Naukowe „Psychlingo”

Glottodydaktyczne Koło Naukowe „Psychlingo” zostało założone w grudniu 2023 roku i działa pod auspicjami Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, pod opieką mgr Anny Treger i dr. hab. Bronisława Tregera. Do zadań koła należy przede wszystkim popularyzowanie wiedzy psychologicznej i okołopsychologicznej – głównie w języku angielskim – poprzez tworzenie i wydawanie magazynu „Psychlingo. Exploring English Through Psychology”, który

osobistym patronatem objęła rektor dr hab. Barbara Marcinkowska.

Każdy numer magazynu ma unikalny motyw przewodni, angażuje studentów do kreatywnego i merytorycznego opracowywania

Grafika: Martyna Lekan

artykułów na tematy, które ich naprawdę interesują. W publikacji znaleźć można nie tylko teksty popularnonaukowe, ale również wywiady ze specjalistami, felietony, humorystyczne akcenty, porady, i – co istotne z perspektywy nauki języka – ćwiczenia nawiązujące do treści numeru i słowniczki z trudnymi wyrażeniami.

Miesięcznik umożliwia rozwój nie tylko kompetencji lingwistycznych i dziennikarskich, ale także związanych z dziedzinami twórczymi, takimi jak fotografia czy grafika. Grono członków stale się poszerza i wykazuje niezwykle zaangażowanie, dzięki czemu po niespełna

dwóch latach działalności możemy pochwalić się imponującym portfolio, obejmującym już 10 wydań, które dostępne są w formie online oraz w papierowej w czytelni APS.

Dodatkowo w ostatnich miesiącach działalność koła poszerzyliśmy o hybrydowe spotkania otwarte prowadzone przez specjalistów w swoich dziedzinach – m.in. prof. Leszka Kaczmarka, który w maju opowiedział o umyśle z perspektywy neurobiologicznej.

www.aps.edu.pl/studenci/lektoraty/psychlingo/

Koło Naukowe Seksuologii APS

Koło Naukowe Seksuologii APS od 2020 roku łączy studentów różnych kierunków, obecnie

działa pod opieką dr Magdaleny Gawrych. Członkinie i członkowie koła tworzą treści edukacyjne w ramach instagramowego profilu @knsxaps, gdzie starają się przekazywać jak najwięcej rzetelnych informacji z zakresu edukacji seksualnej. Uczestniczą także w spotkaniach ze specjalistami, a koło naukowe wspiera swoich członków nie tylko w nabywaniu teoretycznej i praktycznej wiedzy, ale także w rozwijaniu ich działalności naukowej. Członkowie koła tworzą własną konferencję (w 2025 roku – III Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Bezpieczny seks dla każdego”), uczestniczą czynnie i biernie w ogólnopolskich konferencjach, prowadzą także własne badania naukowe z zakresu seksuologii.

Koło Naukowe Arteterapii „Arte”

Troska o profesjonalizację zawodu arteterapeuty, podnoszenie kwalifikacji z zakresu arteterapii klinicznej i rozwojowej, poznawanie i kształtowanie rynku pracy dla arteterapeutów – na ty skupiamy się w działalności Koła Naukowego Arteterapii „Arte”.

Traktujemy sztukę jako formę wspierającą proces zdrowienia i formę rozwoju osobowego jednostki. Wraz z MSCZ współprowadzimy Galerię Owalną wystawiającą prace studentów, artystów amatorów, profesjonalistów i pacjentów szpitala.

Systematycznie prowadzimy warsztaty dla studentów, uczniów placówek oświatowych oraz pacjentów MSCZ-u, a także aktywnie

uczestniczymy w konferencjach krajowych i międzynarodowych.

Współpracujemy z Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia, Sekcji Arteterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Stowarzyszeniem Psychiatria i Sztuka, Polskim

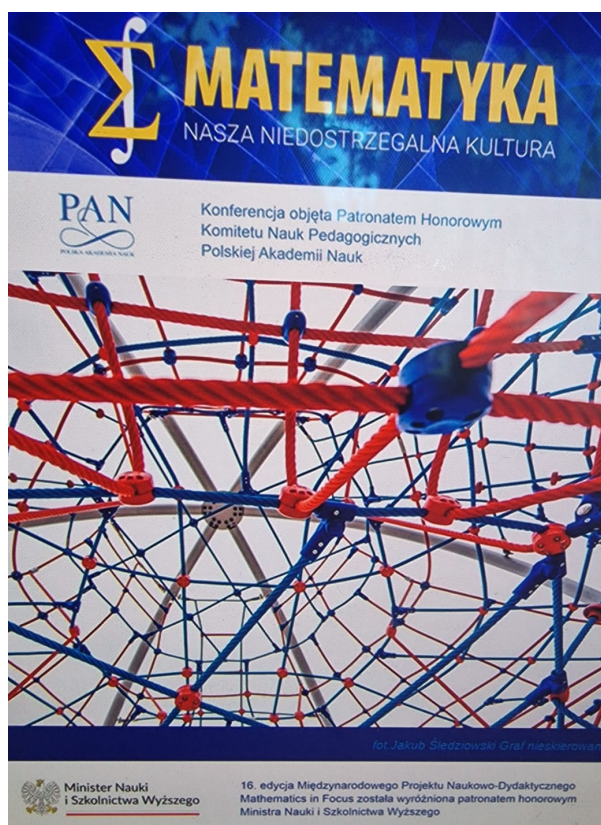
Stowarzyszeniem Arteterapii „Kajros”, Instytutem Psychiatrii i Neurologii.

Inspirujemy się wspólnie do działania i wymieniamy doświadczeniami z zakresu pracy arteterapeutycznej!

Koło Naukowe Kultury i Edukacji Matematycznej (SKKEM)

Koło Naukowe Kultury i Edukacji Matematycznej (SKKEM) zostało założone 15 marca 2024 roku i podlega pod Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Fot. archiwum KN SKKEM

Prowadzimy badania w zakresie kształcenia kultury i edukacji matematycznej. Propagujemy kulturę matematyczną i wiedzę z zakresu edukacji matematycznej. Opieramy się na koncepcji dydaktycznej zwanej fotoedukacją, autorstwa dr hab. Małgorzaty Makiewicz, prof. APS, która jest także opiekunem naukowym koła – promujemy naukę matematyki poprzez sztukę, którą jest fotografia. Staramy się pokazać piękno, powszechność i użyteczność matematyki. Realizujemy swoje cele m.in. poprzez organizowanie warsztatów dla dzieci, podczas których można zapoznać się z istotą Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego „Matematyka w obiektywie” (www.mwo.usz.edu.pl). Uczestniczymy także w konkursowych wystawach fotografii, promując naukę, edukację i kulturę matematyczną. Współpracujemy organizacyjnie w ramach międzynarodowego projektu „Mathematics in Focus” oraz w cyklu konferencji „Matematyka nasza niedostrzegalna kultura

Fot. archiwum KN SKKEM

MATH&ART''. W tym roku wzięliśmy udział w XX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej w Pobierowie, która została wyróżniona Patronatem Honorowym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk (www.mnnk.usz.edu.pl).

Publikujemy relacje ze współorganizowanych wydarzeń, np. artykuł w „Przeglądzie

Uniwersyteckim Uniwersytetu Szczecińskiego” nr 1–6 (353–359) styczeń–czerwiec 2024, s. 71–75 (<https://przeglad.usz.edu.pl/wp-content/uploads/Przeglad-Uniwersytecki-2024-nr-1-6.pdf>). Podejmujemy również współpracę z kołami naukowymi o innych zainteresowaniach naukowych. Z Kołem Naukowym Animatorów Lektury BUKA zorganizowaliśmy w Zespole Szkół nr 1 w Konstancinie-Jeziornie warsztaty pt. Najwyższa w świecie wieża z książek. Pokazaliśmy, że ilustracje z literatury dla dzieci, można bardzo dobrze wykorzystać w edukacji matematycznej. Uczniowie, wyszukując na obrazkach powiązań z pojęciami matematycznymi, odkrywali tę naukę z innej perspektywy. Podczas zorganizowanego z Kołem Naukowym Miłośników Sztuki pleneru fotograficznego postanowiliśmy połączyć fotografię, pedagogikę i matematykę oraz udowodnić, że mają one swoje powiązanie w otaczającym nas świecie. Matematyka jest wszechobecna, wszystko opiera się na jej istnieniu. Trudno wyobrazić sobie powstanie wszelkich wytworów sztuki bez działania matematyki. Fotografia pozwala to wszystko utrwalić i ukazać z pięknej perspektywy.

Uczestniczymy także w akcjach charytatywnych Bazar Rozmaitości, organizowanych przez Vienna House Andel's Art. w Łodzi. Dochód ze sprzedaży przygotowanych przez nas ozdób matematycznych i upominków świątecznych wsparł działalność hospicjum dla dzieci z Łupkowa.

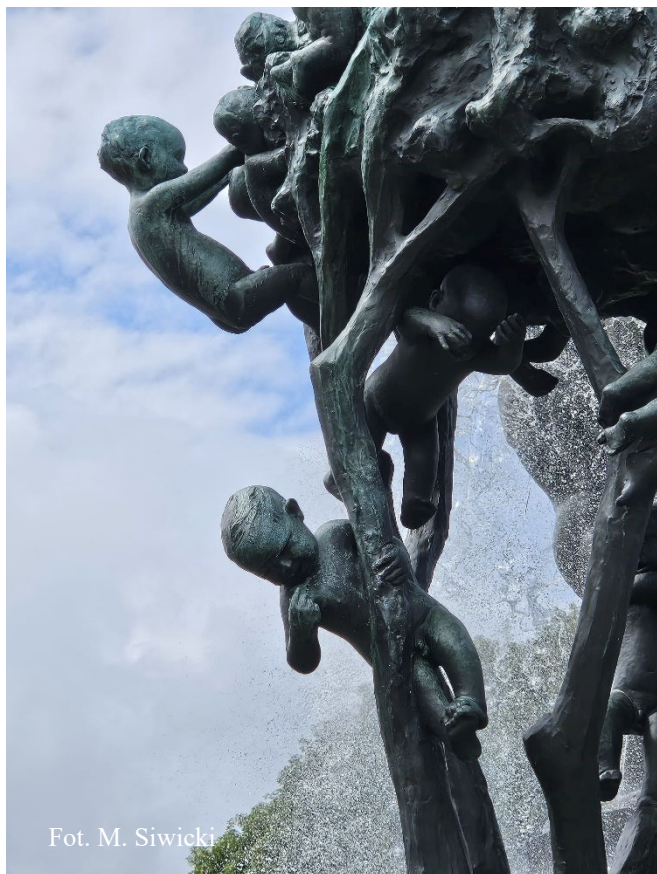

Fot. archiwum KN SKKEM

Co nas kręci oprócz bębna w pralce?

Mistrz literackiej fikcji, Stanisław Lem, w opowiadaniu *Tragedia pralnicza* (2013, s. 5–6) kreśli z wyrafinowanym humorem domniemaną walkę konkurencyjną pomiędzy dwoma gigantami przemysłu maszyn pralniczych. Trafiając na tę smakowitą i pikantną w swej oryginalności opowieść, poczułem nieodpartą potrzebę wykorzystania jej niczym protest songu – donośnego alarmu wobec bezrefleksyjnej pogoni za wszystkim, co nowe. Bo ta nieustanna szamotanina za innowacją to nic innego, jak próba zmagntyżowania technologii – aż do granic absurdu, co z kolei prowadzi do pomnażania fortun i... kolejek u terapeutów od uzależnień.

Fot. M. Siwicki

Fot. M. Siwicki

Nuddlegg wprowadził na rynek pralki tak zautomatyzowane, że same oddzielały białą od kolorowej, po wypraniu zaś i wyżęciu prasowały ją, cerowały, obrębiały i oznaczały pięknie haftowanymi monogramami właściciela, a na ręcznikach wyszywały dydaktyczne, krzepiące sentencje, w rodzaju: „Kto rano wstaje, temu robot daje” itp. Snodgrass zareagował na to rzuceniem w sieć handlową pralek, które same układały czterowersze do wyszywania, w zależności od kulturalnego poziomu i wymagań estetycznych klienta. Następny model pralki Nuddlegga wyszywał już sonety; Snodgrass odpowiedział pralkami podtrzymującymi

Fot. M. Siwicki

konwersację w łonie rodziny podczas przerw programu telewizyjnego. Nuddlegg próbował zrazu tę licytację storpedować (...) obrazem wykrzywionej szyderczo, wyhupiastookiej pralki i słowami: „Czy chcesz, żeby Twoja pralka była inteligentniejsza od Ciebie?! Na pewno NIE!!!”. Snodgrass (...) przedstawił pralkę, która (...) wyżymając, mydląc, szorując, płucząc, prasując, cerując, robiąc na drutach i rozmawiając, podczas tego wszystkiego odrabiała za zadania ekonomicznych główie szkolne, rodziny udzielała oraz horoskopów samoczynnie przeprowadzała freudowską analizę snów (...). Wtedy Nuddlegg (...) rzucił na rynek pralkę wierszokletnicę, obdarzoną pięknym altem, która recytowała, śpiewała kotysanki, wysadzała niemowlęta, zamawiała kurczaki i prawila paniom wyszukane komplementy. Snodgrass odparował pralką wykładowcą, pod hasłem: „Twoja pralka zrobi z Ciebie Einsteina!!!” – wbrew jednak oczekiwaniom model ten szedł bardzo słabo, obroty spadły do końca kwartału o 35% (...). Snodgrass (...) skonstruował pralkę dla kawalerów, obdarzoną kształtami znanej seksbomby (...). Podczas gdy (...) potentaci przemysłu pralniczego walczyli (...), produkty ich jęły przejawiać nieoczekiwane i szkodliwe zgoła tendencje. (...) pralki, na które rujnowała się

złota młodzież, które kusiły do grzechu, znieprawiały, uczyły dziatwę brzydkich wyrazów, stały się już problemem wychowawczym; cóż dopiero mówić o pralkach, z którymi można było zdradzić żonę lub męża! (...) Narastający lawinowo kult pięknych pralek odrzucił nawet znaczną część społeczeństwa od telewizorów. (...) Obdarzone całkowitą spontanicznością działania pralki łączyły się cichaczem w grupy, oddane ciemnym machinacjom. (...) specjalny model pancerny pralki (...) dla bawiących się w Indian dzieci, po prostej przeróbce zdolna była do niszczenia ogniem ciągłym dowolnych celów.

Czytając o wyścigu producentów pralek, można się uśmieć solennie, do łez wręcz. Ale gdy już te łzy rozbawienia osuszemy, a śmiech powoli odparuje niczym para z przegrzanego bębna, warto na chwilę wrócić z tej krainy rozkoszy i radości, by poddać się refleksjom zdecydowanie bardziej konwencjonalnym. Bo za tym komizmem czai się całkiem serio pytanie: „Dokąd nas ten technologiczny wir prowadzi?”.

Bo oto żyjemy w czasach, w których to nie człowiek wymyśla potrzeby – to potrzeby wymyślają człowieka. Siedzimy na skraju pralki z funkcją Wi-Fi, która potrafi sama zamówić kapsułki do prania, gdy wykryje ich niedobór.

Fot. M. Siwicki

Fot. M. Siwicki

Teoretycznie – cud, technologia w służbie wygody. W praktyce – kolejny guzik, którego nie użyjemy, bo instrukcja obsługi jest dłuższa niż lista składników w kebabie z automatu.

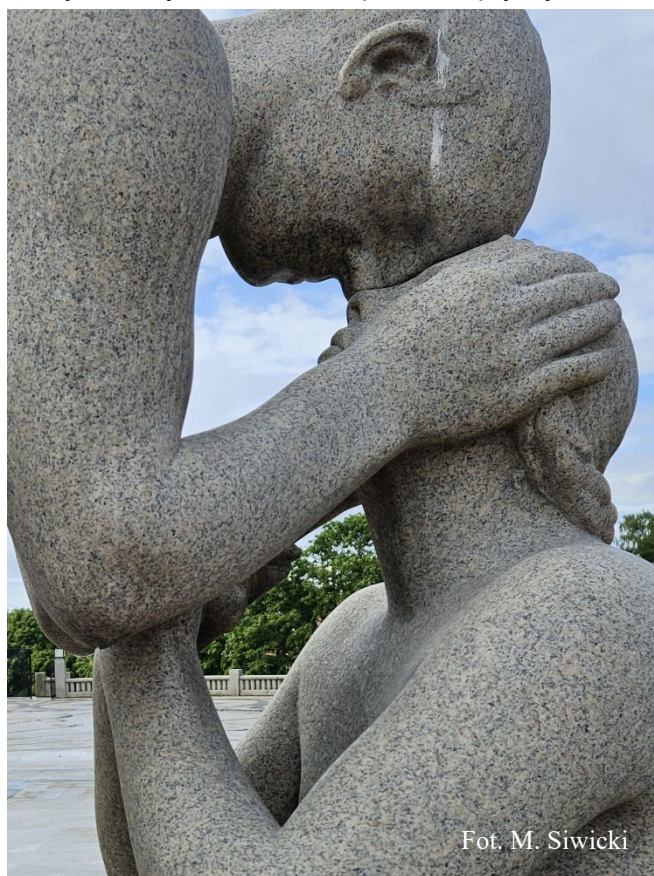
Ale Lem to przewidział. Z niepokojącą trafnością sportretował świat, w którym technologia nie służy ludziom, lecz ich tresuje. Wyścig zbrojeń pralniczych w jego opowiadaniu to satyra, ale też prorocza przypowieść. Pralki – metafora wszystkiego, co ma kręcić się szybciej, działać lepiej, być bardziej „smart”. I nagle okazuje się, że nasze lodówki są bardziej elokwentne niż sąsiedzi, a zegarki wiedzą o nas więcej niż terapeuci.

I tu pojawia się pytanie „Czy Lem kpił, czy ostrzegał?”. A może jedno i drugie? Bo jeśli satyra ma w sobie ziarnko prawdy, to my dziś

żyjemy w upiornej wersji jego literackiego żartu. Tyle że nikt się już nie śmieje, tylko skrokuje – kompulsywnie, w pośpiechu, pomiędzy kolejnymi przypomnieniami z aplikacji od prania, od diety, od mindfulnessu. Każda z nich obiecuje nam „lepsze jutro”, a tymczasem – dziś jakoś się nie wydarzyło.

W tym całym technologicznym kabarecie człowiek coraz częściej robi za statystę. I to nie tego z fajną rolą i cateringiem, ale takiego, co stoi gdzieś w tle, źle oświetlony, bez dialogu. Wydawało się, że technologia wyzwoli nas od rutyny, a tymczasem tylko podmieniła stare obowiązki na nowe. Pranie już nie wymaga szorowania nad balią, ale wymaga aplikacji, aktualizacji oprogramowania i synchronizacji z chmurą. I niech tylko coś się zsynchronizować nie chce – dramat większy niż zgubienie dziecka w hipermarkecie w latach 90.

Zastanawia mnie jedno... Czy Lem przewidział również to, że nowoczesna pralka stanie się obiektem troski większej niż nasze własne zdrowie psychiczne? Bo przecież szybciej oddamy do serwisu zepsutą elektronikę niż pójdziemy z własnym lękiem do terapeuty. Łatwiej nam przyznać się do awarii systemu operacyjnego niż do awarii emocjonalnej. A potem wylewamy nasze wewnętrzne błędy systemu

Fot. M. Siwicki

w komentarzach pod filmikami z kotami, licząc, że algorytm zrozumie nas lepiej niż drugi człowiek.

I tak sobie tkwimy – między trybem wirowania a trybem samodoskonalenia. Coraz bardziej wydajni, coraz bardziej zautomatyzowani, coraz mniej obecni. A Lem? On by się może uśmiechnął z politowaniem. Może nawet napisałby sequel *Tragedii pralniczej*, w której pralki zyskują świadomość i buntują się, bo mają dość prania cudzych brudów.

Pytanie tylko, czy my też w końcu się zbuntujemy. Czy znajdziemy w sobie odwagę, by nacisnąć przycisk „pauza” – nie na pilocie, tylko w życiu?

Co nas właściwie jeszcze kręci oprócz bębna w pralce? Nowy smartfon? Powiadomienie z aplikacji randkowej? Smartwatch, który liczy nie tylko kroki, ale i uśmiechy? Tyle że gdy to wszystko wyłączysz, zapada cisza. Brak jakiegokolwiek dźwięku.

A może jednak kręci nas bliskość, ale o niej jakoś zapomnieliśmy? Tłąca się potrzeba, by ktoś nas zauważył, przyjął. Żebyśmy to my

sterowali urządzeniami, a nie one – nami. Żeby znowu nas coś kręciło – ale nie dlatego, że bębni, świeci czy wibruje. Tylko dlatego, że porusza. Może więc największym luksusem naszych czasów nie jest nowy model telefonu, inteligentny dom ani lodówka, która wie, co chcemy zjeść, zanim my to wiemy. Może prawdziwym luksusem jest czas? Czas nieskompresowany. Czas nieśledzony przez aplikację. Czas nieproduktywny, a jednak – bezcenny. I kiedy przestanie już nas kręcić bęben w pralce, może zacznie nas znowu kręcić życie?

Marek Siwicki

Fotografie „Od dziecka do starości czyli wszystkie cykle życia człowieka”. Intrygujące rzeźby norweskiego artysty Gustava Vigelandy w Oslo – z kamienia, brązu i kutego żelaza przedstawiających łącznie prawie 600 postaci. Od dziecka do starości.

Stanisław Lem, *Tragedia pralnicza* (z tomu *Ze wspomnień Ijona Tichego*), Cyfrat, Kraków 2013, s. 5–6.

Fot. archiwum M. Siwickiego

Wyścigi

Jakie to – proste?

O s-łowach. Łowach, które zrodziły przestrzeń celu. Nieustanna gonitwa wyszeptana istnieniem Szekspira – bycia w nie-bycie. Prekursor odejścia od formy przetarł szlak. Orędownik romantyków w latach odnowiony. Renesans. Wiecznego zapytania o dualizm chwili. Rozbicia tematu w przestrzeni historii. Promyk słońca przez szkiełko bez-oczne wypalił w spojrzeniu manifest. Zżółknięte zwoje – stronicie przy-mknęły powieki. Rozbita koncepcja prędkości światła. Informacja. Lustro cieniem maźnięte. Widzi. Widzi twarz wypełnioną doświadczeniem.

Przygryza wargę.

Gonitwa po żdźble. Tatuaz ziemi. Praca mięśni. Manifest idei. Koń i jeździec. Na pierwsze oko tylko numery. Widok lustra perspektywy. Symetryczny wiatru powiew. Stukot obcasów. Spojrzenie na arenę. Opakowana imaginacja nieprzybierająca wypadkowych. Dylemat zagrania przygryza gorączka dobrania zakładu. Niepowierzchowne ustawienie. Rządek stępujących iluzji marionetek – gęsiego szacunku. Nieoceniona autentyczność. Dostrzega ścieżki. Społecznie widoczne wszystkie. Lecz jednostka podejmuje ruch. Typowanie, albowiem działanie. Wpływ impulsu, oceny, świadomości siebie? Binokle nad sercem ujmują tezę. Logika i pojęcie. Obserwacja milczy. Zakład? Nie-prawna iluzji migawka.

Słowo – schematyzowanie świata.

Tykanie zegara.

Meta nieskończona. Widzisz dokonania, lecz nie środek. Tabloid. Tętent kopyt. Bez-dźwięk obserwatora perspektywy. Cel wybrany na oko. Może słowo z tłumy? Sugestia niezmierzona faktem. Na arenie szachownica. Nausznikami jednego z numerów ozdobiła. Informacja szybkość światła numerów typowania. W teorii kultura wyścigów konnych na Służewcu od 1939 roku. Powraca w codzienności.

Wybory zamykają oczy. Suma wszystkich wypadkowych generalizuje poglądy na decyzyjność historii. Upływ lat; społeczeństwo podświadomie związane ze sztuką starożytną. Circus Maximus pomiędzy wzgórzami Pałacy i Awentynu przetarł szlak. Wyścigi rydwanów; ich istota – siła emocji stereotypu. Nie-walka gladiatorów. I tarty stereotyp echem zapieczętowany.

Czym są rydwany?

Istotność perspektywy. Być może odnalezienie siebie? Episteme. Balans poznania istnienia rzeczywistego. Słowo pisane w różnej interpretacji. Filozofia codzienności, zabawy i społecznego odkrycia. Przyjęty ster trzymania doświadczeń, obserwacji – poszerza horyzont. Im silniejsze przystanie na koncepcji własnej... Wypadkowa gradacja korzenia. Zależna kreatora chwila. Co zasieje w odpowiednim momencie zbierze żniwa. Nie każda pora roku zasila. Intencyjność. Lapidarność elementu; czas.

„Błahostka” – odpowiedziała natura.

Zuzanna Malińska

Fot. No-longer-here, Pixbay

Latanie z dzieckiem

Jak linie lotnicze ratują nerwy rodziców oraz innych pasażerów

Podróż samolotem to dla wielu upragniona chwila wytchnienia: czas na drzemkę w chmurach, spokojną lekturę lub po prostu ciszę. Niestety, ten błogi stan często burzy znajomy dźwięk – dziecięcy płacz, krzyk, nieustanne bieganie po kabinie. Dla rodziców to stres, dla współpasażerów irytacja, dla załogi – codzienne wyzwanie. Czy istnieje sposób, by pogodzić potrzeby wszystkich? Coraz więcej linii lotniczych twierdzi, że tak – i proponuje naprawdę pomysłowe rozwiązania.

W odpowiedzi na potrzeby podróżujących rodzin linie lotnicze coraz częściej oferują najmłodszym pasażerom specjalnie przygotowane zestawy upominkowe. To nie tylko urocze drobiazgi, lecz przemyślane pakiety, które potrafią zająć dziecko, przynieść ulgę rodzicom i... zapewnić spokój całej kabinie. Według danych firmy Welcome Family (2023), rozdawanie takich zestawów skutecznie zmniejsza rozdrażnienie dzieci wywołane nudą i ograniczeniem przestrzeni. Z kolei badania przeprowadzone przez Expedię i GfK (Luckerson, 2014) pokazują, że aż 64% pasażerów wskazuje głośnie i niesforne dzieci jako jedno z najbardziej uciążliwych doświadczeń podczas lotu. W tym świetle każda forma „uprzyjemnienia” najmłodszym podróży staje się inwestycją w komfort wszystkich pasażerów i pozytywny wizerunek linii.

Drobiazgi, które robią różnicę

Przykładów nie brakuje. Qatar Airways wręcza dzieciom kolorowe torebki z książeczkami pełnymi łamigłówek, małymi długopisami i grafikami w stylistyce superbohaterskiej. Emirates proponuje składany plecak – choć wykonany z przeciętnej jakości materiałów, cieszy się dużym zainteresowaniem najmłodszych, którzy traktują go jak zabawkę. Polski LOT

oferuje plecako-worek i kredki świecowe. Niestety, jak pokazuje doświadczenie niektórych pasażerów, brak kolorowanek potrafi zmniejszyć funkcjonalność zestawu – a dziecko pozbawione materiałów do rysowania szybko znajduje inne „płótna”... Choćby siedzenia.

Rodzinna strategia z efektem PR-owym

Z badań KIDZinflight (Amenities, 2017) wynika, że aż 64% członków personelu pokładowego przyznaje, że zestawy dla dzieci realnie ułatwiają im pracę. Co więcej, według raportu Renascence (2024), aż 30% rodzin wybierających Emirates wskazało przyjazne rodzinom udogodnienia jako jeden z kluczowych argumentów przy wyborze przewoźnika. To nie tylko sympatyczny dodatek – to skuteczna strategia marketingowa. Zadowolone dziecko to spokojni rodzice, wdzięczna załoga i... zrelaksowani współpasażerowie.

Która linia radzi sobie najlepiej?

Na tle konkurencji wyróżnia się Qatar Airways. Ich zestawy upominkowe oferują różnorodne aktywności, które potrafią zaangażować zarówno młodsze, jak i nieco starsze dzieci. To istotne – bo im dłużej dziecko skupione jest na twórczym zajęciu, tym większa szansa na spokojny lot.

Obserwując reakcje najmłodszych podczas podróży, trudno nie zauważyć, jak wielką zmianę potrafi przynieść nawet drobny gest. Kolorowanka, kredki, zabawka – wszystko to ma moc przemiany atmosfery w kabinie. Zadowolone dziecko to cichy pokład. A dla wielu podróżnych to największy luksus, jaki mogą sobie wymarzyć na wysokości 10 tysięcy metrów.

Emilia Babska

Tekst powstał na zajęciach dr. hab. Marka Siwickiego, prof. APS prowadzonych z I rokiem studiów II stopnia specjalności edukacyjny content design.

Kącik pani Dorotki

*Jeden dzień z pracy sekretariatu
Fot. Microsoft Bing Creation*

Szanowni Państwo,

uprzejmie przypominam o ważnych terminach.

Do 23 czerwca 2025 r. (poniedziałek) – zgłoszenie przez nauczycieli akademickich dyżuru w przerwie wakacyjnej (jeden dyżur, jedna godzina), wraz z podaniem terminu urlopu, który był przez Państwa wpisany do EPP). Dyżury wakacyjne rozpoczynają się od 1 lipca 2025 r.

30 czerwca – 31 sierpnia 2025 r. – przerwa wakacyjna

Do 16 lipca 2025 r. (środa) – podpisanie protokołów przedmiotów realizowanych w semestrze letnim – I termin

Od tego roku protokoły będą drukowane w sekretariacie. Proszę o przybycie w celu podpisania. Ewentualne zmiany na protokołach mogą być dokonane tylko poprzez naniesienie poprawki na wersji papierowej. Zgłoszenia mailowe i telefoniczne nie będą respektowane.

UWAGA! W protokołach nie można pozostawiać pustych „okienek”. Jeżeli osoba studiująca nie przystąpiła do egzaminu lub zaliczenia, należy wprowadzić oznaczenie „nzał” lub „2”. Zwracam również uwagę, że ocena na egzaminie poprawkowym powinna być wpisana wyłącznie w przypadku, gdy osoba studiująca nie przystąpiła do egzaminu końcowego lub go nie zaliczyła i otrzymała na egzaminie końcowym/zaliczeniu „2” lub „nzał”.

Do 03 października 2025 r. (piątek) – podpisanie protokołów przedmiotów realizowanych w semestrze letnim – II termin (dla osób, które nie podpiszą protokołów w I terminie)

Bardzo proszę, by dopilnowali Państwo terminu zamykania protokołów!!!

Informacja dla promotorów

W związku z licznymi pytaniami dotyczącymi wprowadzania przez studentów prac dyplomowych do systemu APD, uprzejmie informuję, że tematy prac są wprowadzane sukcesywnie po otrzymaniu od działu USOS certyfikatów dla danego kierunku. Niestety, w tym roku, ze względu na liczne błędy, proces ten jest nieco opóźniony. Bardzo proszę o Państwa wyrozumiałość i cierpliwość.

W tym roku wprowadziliśmy również drobną zmianę dotyczącą obron. Osoby wyznaczone, które zgodziły się przewodniczyć obronom, tj.: prof. I. Czarnecka, prof. J. Kulbaka, prof. J. Łukasiewicz-Wieleba, prof. M. Siwicki, prof. J. Michalski, prof. I. Androschuk, prof. A. Perkowska-Klejman, prof. M. Kwiatkowski, dr hab. E. Strutyńska-Laskus, prof. A. Solak, będą pełnić po cztery dyżury. Informacje dotyczące przydzielonych dyżurów są dostępne w sekretariacie. Już teraz można rezerwować termin obrony oraz wyznaczonego przewodniczącego. Obrony będą odbywać się w godzinach od 08.30 do 16.00.

Protokoły i egzaminy

STUDIA STACJONARNE

PROTOKOŁY

- zaliczenie do 13 czerwca 2025 r. (piątek)
- zaliczenie na ocenę, zaliczenie seminarium dyplomowego do 29 czerwca 2025 r. (niedziela)
- egzamin 6 lipca 2025 r. (niedziela)

Egzaminy

16–27 czerwca 2025 r. – letnia sesja egzaminacyjna (przeprowadzenie egzaminów w pierwszym terminie)

16 czerwca – 18 lipca 2025 r. – egzaminy dyplomowe

Do 30 czerwca 2025 r. (poniedziałek) – ostatni dzień składania prac dyplomowych w systemie APD i zatwierdzania raportu z systemu antyplagiatowego przez promotora

30 czerwca – 31 sierpnia 2025 r. – przerwa wakacyjna

Sesja poprawkowa

1–12 września 2025 r. – letnia sesja poprawkowa (przeprowadzenie egzaminów i zaliczeń na ocenę poprawkowych)

8–30 września 2025 r. – egzaminy dyplomowe studentów, którzy uzyskali zgodę dyrektora studiów na przesunięcie terminu złożenia pracy dyplomowej

Do 30 września 2025 r. (sobota) – zaliczenie praktyk przez opiekuna praktyk

PROTOKOŁY

- zaliczenie na ocenę poprawkowe, egzamin poprawkowy do 14 września 2025 r. (niedziela)
- zaliczenie praktyk do 30 września 2025 r. (wtorek)

30 września 2025 r. (wtorek) – ostatni dzień semestru letniego

STUDIA NIESTACJONARNE

16 czerwca – 18 lipca 2025 r. – egzaminy dyplomowe

Do 30 czerwca 2025 r. (poniedziałek) – ostatni dzień składania prac dyplomowych w systemie

APD i zatwierdzania raportu z systemu antyplagiatowego przez promotora

Egzaminy

5–6 lipca 2025 r. – letnia sesja egzaminacyjna (przeprowadzenie egzaminów w pierwszym terminie)

PROTOKOŁY

- zaliczenie do 4 lipca 2025 r. (piątek)
- zaliczenie seminarium dyplomowego do 29 czerwca 2025 r. (niedziela)
- zaliczenie na ocenę, egzamin do 13 lipca 2025 r. (niedziela)

Sesja poprawkowa

1–12 września 2025 r. – letnia sesja poprawkowa (przeprowadzenie egzaminów i zaliczeń na ocenę poprawkowych)

PROTOKOŁY

- zaliczenie na ocenę poprawkowe, egzamin poprawkowy do 14 września 2025 r. (niedziela)

8–30 września 2025 r. – egzaminy dyplomowe studentów, którzy uzyskali zgodę dyrektora studiów na przesunięcie terminu złożenia pracy dyplomowej

Praktyki

Do 30 września 2025 r. (wtorek) – zaliczenie praktyk przez opiekuna praktyk

PROTOKOŁY

- zaliczenie praktyk do 30 września 2025 r. (wtorek)

30 września 2025 r. (wtorek) – ostatni dzień semestru letniego

Dorota Gołuch

tel.: (22) 589-36-56

e-mail: sekretariatip@aps.edu.pl

Konferencje

Prace
dyplomowe

Sprawdzić
egzaminy

Artykuły

Wystawić
oceny